

Hartoperatie bij kinderen

informatie voor patiënten

WELKOM	3
JE KIND VOORBEREIDEN OP DE OPERATIE	4
VERBLIJF OP HOSPITALISATIE KINDEREN A	4
VERBLIJF OP INTENSIEVE GENEESKUNDE KINDEREN C	8
NAAR HUIS	15
ZIEKENHUISCHOOL	15
ZORGPROGRAMMA CARDIALE REVALIDATIE	16
PRAKTISCHE INFORMATIE	18

WELKOM

Van harte welkom in UZ Leuven.

Een opname in het ziekenhuis kan heel wat vragen oproepen. Deze brochure geeft je concrete informatie en praktische tips om het verblijf in het ziekenhuis zo vlot en aangenaam mogelijk te laten verlopen.

Heb je na het lezen van deze brochure nog vragen? Aarzel dan niet deze te stellen aan onze artsen, verpleegkundigen of andere medewerkers. Onze contactgegevens kun je terugvinden op pagina 20.

JE KIND VOORBEREIDEN OP DE OPERATIE

Boekjes ‘De hartoperatie van Floor’ en ‘Kijk mijn hart’

Voor kinderen beschikken we over twee gratis boekjes (afhankelijk van de leeftijd van je kind), die gebruikt kunnen worden als voorbereiding op de operatie.

- ‘De Hartoperatie van Floor’ (vzw Hartekinderen)
- ‘Kijk mijn Hart’ (vzw Stoere Strijder)

Als je een van deze boekjes niet automatisch hebt ontvangen, kun je – zo gewenst – een exemplaar aanvragen via het secretariaat kindercardiologie (tel. 016 34 38 65, kindercardiologie@uzleuven.be) of via onze psychologe Ilse De Croock (ilse.decroock@uzleuven.be).

VERBLIJF OP HOSPITALISATIE KINDEREN A

Inschrijving en aankomst op de afdeling

Je kind wordt de dag voor de ingreep opgenomen op de afdeling hospitalisatie kinderen A. Bij de inschrijvingen krijgt je kind een identificatiearmbandje, dat verplicht gedragen moet worden tijdens de opname.

Op deze afdeling kan één ouder/begeleider bij het kind op de kamer overnachten. Dat noemen we rooming-in.

Dag van de opname:

- ★ Verschillende parameters (gewicht, lengte, temperatuur, bloeddruk ...) worden genomen.
- ★ De kindercardioloog doet een echo.
- ★ De verpleegkundige neemt een ECG af.
- ★ De anesthesist komt langs op de kamer.
- ★ Er wordt een RX-thorax gedaan.
- ★ Er wordt een bloedafname gedaan en er worden wissers en een urinestaal afgenomen. Het is mogelijk om de procedurele pijn te verminderen, bijvoorbeeld door kalinox, rapydan, ... (meer info hierover kan gevraagd worden bij de verpleging).

We bieden de mogelijkheid aan de ouders om de dag voor de ingreep reeds een bezoek te brengen aan de afdeling intensieve geneeskunde C.

Dag van de operatie:

- ⊙ Je kind moet nuchter blijven voor de operatie, de verpleegkundige geeft hier nog meer uitleg over.
- ⊙ Je kind wordt gewassen met ontsmettende zeep en krijgt een operatieschort.
- ⊙ Na de operatie verblijft je kind op intensieve geneeskunde kinderen, de kamer op de hospitalisatie-afdeling moet dan vrijgemaakt worden.

Na het verblijf op intensieve geneeskunde C

- ★ De parameters en de vochtbalans worden opgevolgd.
- ★ Er wordt pijnstillende medicatie gegeven.
- ★ Je kind heeft verschillende katheters, afhankelijk van het verloop tijdens het verblijf op intensieve geneeskunde.
- ★ De operatiewonde zal goed geobserveerd worden door de verpleegkundige. Tot zes weken na de operatie mag je kind niet in bad, kort afspoelen in de douche kan wel.

Maaltijden

Tijdens de opname zorgen we voor alle voeding voor je kind. Bij elke maaltijd (ontbijt, middagmaal, avondmaal) kan je kind vooraf kiezen uit verschillende opties. Jij of je kind geeft de keuze door via het programma C-MEAL. Dat is beschikbaar op het Octopuz-scherm in de kamer. Als je kind een dieet volgt, krijgt het een aangepaste keuzelijst. Zo nodig zal een diëtiste langskomen om de voeding samen te bespreken.

Wanneer je kind flesvoeding krijgt, wordt die door de verpleegkundige op de afdeling besteld. Als je borstvoeding geeft, kun je een beroep doen op afkolfmateriaal dat voorzien is op de afdeling.

In de kamer is er een kleine koelkast ter beschikking. Die dient om dranken en kleine snacks in gesloten verpakking te bewaren.

Via C-MEAL kan de ouder, die gebruikmaakt van rooming-in, ook maaltijden voor zichzelf bestellen. Hou daarbij wel rekening met een meerprijs.

Op de afdeling is er een speelzaal waar allerlei speelgoed, boeken, ... ter beschikking is. De patiënt kan hier samen met een ouder komen spelen of iets meenemen naar de kamer. Ook zijn er spelbegeleiders die de kinderen begeleiden tijdens spel- en knutselactiviteiten in de speelzaal, of met het nodige materiaal tot op de kamer komen.

VERBLIJF OP INTENSIEVE GENEESKUNDE KINDEREN C

Op de dienst intensieve geneeskunde is het niet mogelijk om als ouder/begeleider bij je kind te overnachten (geen rooming-in).

Het ziekenhuis beschikt momenteel over beperkte verblijfsmogelijkheden voor familie. In acute situaties kan er in overleg met de leidinggevende van intensieve geneeskunde bekeken worden of er een kamer voor één nacht of een kort verblijf voor een paar nachten beschikbaar is in het ziekenhuis.

Voor een mogelijk verblijf buiten het ziekenhuis, verwijzen we naar de website www.uzleuven.be/familieverblijf.

Na de operatie begeleiden de anesthesist en de operatieverpleegkundigen je kind naar de afdeling intensieve geneeskunde. Hier wordt je kind opgevolgd door een intensivist in samenspraak met de behandelende kindercardioloog en de hartchirurg. Een gespecialiseerde verpleegkundige zorgt voor je kind, deze verpleegkundige is verantwoordelijk voor maximum twee kinderen.

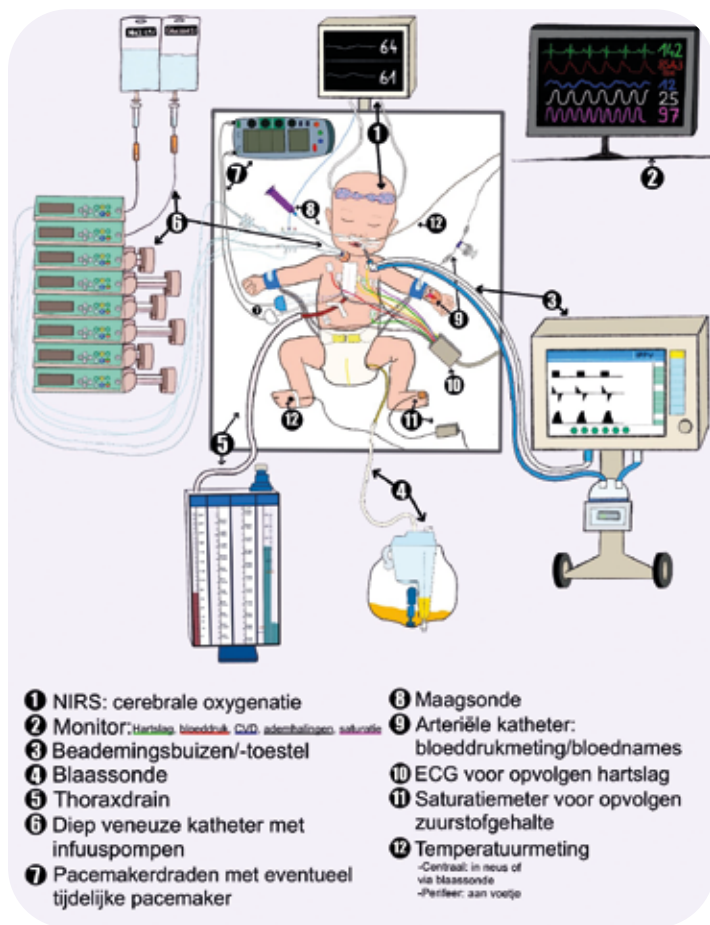
Wat mag je meenemen bij een verblijf op intensieve geneeskunde?

- ★ sokjes
- ★ knuffeldoekje of knuffel
- ★ eigen dekentje en/of tetradoeken om het bedje op te fleuren
- ★ tutje
- ★ als je borstvoeding geeft: afgekolfde moedermelk in flesjes in kleine hoeveelheden (max 50 ml in een flesje)

Op intensieve geneeskunde liggen de kinderen zonder pyjama of andere kleding onder een laken en/of deken. Kleine baby's worden verpleegd in een open couveuse, dit is een bedje met een verwarmingslamp. Je kind zal verschillende slangetjes en draadjes hebben die nodig zijn bij de operatie, de betekenis van al deze draden en katheters kan door de verpleegkundige worden toegelicht.

Temperatuurcontrole

Na de operatie zal er een temperatuursonde via de neus tot in de slokdarm gebracht worden. Zo kan de centrale temperatuur van je kind voortdurend bewaakt worden. Na de operatie hebben de meeste kinderen een wat lagere lichaamstemperatuur, die wordt op intensieve geneeskunde verder genormaliseerd. Ook de temperatuur aan de voeten wordt de hele tijd gemonitord door een

temperatuurprobe die op de voet of aan de grote teen (=perifere lichaamstemperatuur) plakt. De perifere lichaamstemperatuur geeft ons namelijk een indicatie van de hartfunctie.

Beademing

De eerste uren na de operatie brengt je kind in een diepe slaap door en wordt het via een buisje in de luchtpijp (beademingstube) beademd. Als je kind wakkerder wordt, maar de beademingstube nog wel ter plaatse is, kan hij niet praten of hoorbaar huilen. Het buisje passeert namelijk tussen de stembanden waardoor er geen stemgeluid gemaakt kan worden. Als je kind voldoende wakker is, wordt de beademingsmachine zo ingesteld dat je kind zelf kan ademen, maar wel nog met hulp van de beademingsmachine. Wanneer je kind weer goed kan ademen, wordt de beademingstube verwijderd. Ook de temperatuursonde die in de neus zat, wordt dan verwijderd.

Zuurstofmonitoring (of zuurstofsaturatiemeting)

Zolang je kind beademd wordt, zullen er twee sensoren op het voorhoofd kleven, die ons informeren over de zuurstoftoevoer naar de hersenen (NIRS-monitoring). Ook de perifere zuurstofsaturatie zal continu gevolgd worden door een saturatiemeter aan een voet, teen, hand of vinger. De saturatiemeter kun je herkennen aan het rode lichtje.

Pijnstillende medicatie

Na de operatie krijgt je kind voortdurend pijnmedicatie toegediend via een infuus. De verpleegkundige zal ook op regelmatige basis beoordelen of je kind voldoende pijnstilling krijgt en aan de hand

van pijnscores en klinische observaties de pijnmedicatie zo nodig bijsturen in samenspraak met de arts.

Slaapmedicatie

Zolang je kind beademd wordt, zal de verpleegkundige je kind slaapmedicatie geven als het aanstalten maakt om wakker te worden. Die medicatie is nodig zodat je kind de periode van beademing op een comfortabele manier kan doorstaan. Deze medicatie loopt niet continu door om onnodige opstapeling in het bloed te voorkomen. Het zou anders ook misschien langer duren om je kind nadien weer wakker te maken. Zodra het mogelijk is om de beademing te verminderen en te stoppen, wordt ook de slaapmedicatie gestopt. Indien nodig kan er in deze overgangperiode wel nog rustgevende medicatie worden toegediend via de maagsonde.

Cardiale monitoring

Op de afdeling intensieve geneeskunde nemen we altijd een volledig ECG (electrocardiogram) af. Daarom kleven er tien elektrodes die continu het hartritme volgen en registreren.

Katheters

De anesthesist zal voor de operatie (maar wel nadat je kind al slaapt) een katheter plaatsen in een grote ader, meestal in de hals. Die katheter noemen we een diep veneuze katheter. Hierlangs

kunnen we zowel het noodzakelijke vocht als de nodige medicatie toedienen. Deze medicatie kan niet worden toegediend via een kleiner infuus, dat zich in de arm, hand, voet of het hoofd bevindt. Via de diep veneuze katheter wordt ook de druk in het rechterhart continu opgevolgd, die druk geeft ons een idee over de vullingstoestand van de patiënt (of er voldoende vocht in de bloedbaan is).

De anesthesist zal ook tijdens de operatie een katheter prikken in een slagader (meestal in de pols). Die katheter, een arteriële katheter genoemd, wordt verbonden met de monitor zodat we voortdurend de bloeddruk kunnen meten. Via de katheter kan er ook volledig pijnvrij bloed afgenomen worden. Je kind hoeft dus niet meer geprikt te worden om bloedstalen af te nemen.

Blaassonde

Tijdens de operatie wordt een blaassonde geplaatst, zodat de urine spontaan afvloeit in een opvangrecipiënt. Hierdoor kunnen we nauwkeurig opvolgen hoeveel urine je kind plast. Daarnaast zorgt de continue pijnstillende medicatie, die na de operatie wordt toegediend, er vaak voor dat spontaan plassen moeilijk lukt.

Pacemakerdraden

Het is mogelijk er bij je kind pacemakerdraden zijn geplaatst. Die draadjes kan men aansluiten op een uitwendige pacemaker als het hartritme moet ondersteund worden. Als deze ondersteuning niet meer noodzakelijk is, kunnen de draadjes weer verwijderd worden.

Drains

Op het einde van de operatie worden er door de chirurg vaak een of meerdere drains (slangetjes) geplaatst die ervoor zorgen dat het wondvocht kan evacueren. Vlak na de operatie kan het wondvocht nog vrij bloederig zijn, dat is normaal. De hoeveelheid wondvocht dat je kind verliest, wordt op de afdeling intensieve geneeskunde heel nauw opgevolgd door de verpleegkundige.

Voeding

Na de operatie is je kind nog altijd nuchter en wordt het gevoed met suiker- en zoutoplossingen via de diep veneuze katheter. Tijdens de operatie zal er ook een maagsonde (via de neus tot in de maag) geplaatst worden. Wanneer het maag-darmstelsel weer actief wordt en er voeding toegediend mag worden, kan de voeding via de maagsonde toegediend worden als je kind nog niet zelf kan eten.

Als je borstvoeding geeft, mag je de afgekolfde melk gekoeld of diepgevroren meebrengen naar de afdeling en afgeven aan de verpleegkundige. Op de afdeling kan je materiaal verkrijgen om te kolven. Graag vragen we om datum en uur van kolven te noteren op de flesjes. Het afkolfapparaat zelf kan echter niet ontleend worden.

Na het verblijf op intensieve geneeskunde wordt je kind weer opgenomen op hospitalisatie kinderen A. Je kind zal hier nog enkele dagen verblijven voor hij ontslagen wordt uit het ziekenhuis. Op deze afdeling is rooming-in opnieuw mogelijk.

NAAR HUIS

De arts bepaalt wanneer je kind klaar is om naar huis te gaan. De verpleegkundige zal voor het ontslag samen met jou overlopen welke zorgen thuis verder gezet moeten worden en of daar eventueel hulp van een thuisverpleegkundige bij nodig is.

Vraag ook tijdig alle attesten en ontslagdocumenten aan die je nodig hebt. Controleer bij het verlaten van de kamer of je geen persoonlijke bezittingen hebt achtergelaten.

ZIEKENHUISCHOOL

Tijdens hun verblijf (vanaf een verblijf van 1 week) kunnen kinderen en jongeren van 2,5 jaar tot 18 jaar kosteloos onderwijs volgen in de ziekenhuisschool. De verpleegkundige van de afdeling waar je kind verblijft, geeft je graag meer info.

Je kunt de ziekenhuisschool contacteren via:

ziekenhuisschool@uzleuven.be

Tel. 016 34 39 62

ZORGPROGRAMMA CARDIALE REVALIDATIE

Een opname in het ziekenhuis kan voor kinderen een ingrijpende ervaring zijn. Onze medewerkers doen al het mogelijke om je kind zo goed mogelijk te verzorgen en te begeleiden, en het een veilig en vertrouwd gevoel te geven. Maar uiteraard zijn ze er ook voor jou.

Het **kindercardiologisch team** wil naast de medische zorg ook aandacht besteden aan emotionele, familiale en praktische bekommernissen. Daarom werkt het medisch team nauw samen met de sociaal werker en psycholoog. Zij bieden tijd en ruimte om te luisteren naar jouw persoonlijk verhaal. Zij kunnen ook bemiddelend optreden in de communicatie met artsen en andere medewerkers. Zo kan het team je de nodige steun, advies en begeleiding geven.

Hiervoor is er vanuit het RIZIV het **zorgprogramma cardiale revalidatie** ontwikkeld, specifiek voor patiënten met een Belgisch ziekenfonds die een hartoperatie ondergaan. Bij opname in het ziekenhuis zal worden gevraagd het document te ondertekenen.

Patiënten uit Nederland kunnen, desgewenst, ook een beroep doen op onze psychologe. Een consult wordt in dat geval apart aangerekend. De meeste ziekteverzekeringen dekken deze kosten, al dan niet gedeeltelijk.

De **sociala werker** biedt naast emotionele ondersteuning ook de mogelijkheid om sociale/juridische aspecten te bespreken. Zo kun je bij haar terecht met vragen over:

- ★ sociale voorzieningen
- ★ je werksituatie
- ★ materiële en praktische aspecten
- ★ doorverwijzing naar andere instanties voor meer gespecialiseerde hulp (thuisbegeleiding, ziekenfonds, ...)

Bij de **psychologe** kun je terecht met allerlei vragen zoals:

- ★ Hoe voed ik mijn kind goed op ondanks de medische problemen?
- ★ Hoe reageer ik het best op vragen over het hartprobleem?
- ★ Hoe bereid ik mijn kind voor op een opname of ingreep?
- ★ Hoe verloopt een geplande opname?
- ★ Wat zijn te verwachten reacties van mijn kind na operatie en hoe ga ik er als ouder mee om?
- ★ Hoe ga je als ouder om met de emoties en het verdriet van eventuele broers/zussen? Wat kun je hun het best vertellen en hoe?
- ★ Je kunt als ouder ook gewoon nood hebben aan een gesprek, waarbij je al je zorgen kunt bespreken.

PRAKTISCHE INFORMATIE

Bezoekuren

Hospitalisatie kinderen A (E 345)

- ⦿ Bereikbaarheid: rode pijl, stijgpunt 2, vierde verdieping, afdeling A
- ⦿ Bezoek: beperkt tot naaste familieleden
- ⦿ Bezoekuren: dagelijks van 14 tot 20 uur (voor toegang tot de afdeling heb je een QR-code nodig: die krijg je bij opname) www.uzleuven.be/kindergeneeskunde/bezoek-op-pediatrische-afdelingen

Intensieve geneeskunde C (E 509)

- ⦿ Bereikbaarheid: roze pijl, verdieping 0
- ⦿ Bezoekuren voor ouders: van 7.45 tot 8 uur, van 11 tot 14 uur en van 16 tot 20 uur.
- ⦿ Bezoekuren broers/ zussen: op afspraak, kort (15 min), eenmaal per week

Wat breng je mee?

Voor je inschrijving:

- ⊙ elektronische identiteitskaart
- ⊙ telefoonnummer van thuis, van een contactpersoon, een familielid of buur
- ⊙ naam van de huisarts en van de eventuele zorgverleners van thuiszorg

Indien voor jou van toepassing, ook:

- ⊙ verzekeringskaart of betalingsakkoord van een hospitalisatieverzekering
- ⊙ een betalingsverbintenis van een OCMW of een andere instantie die tussenkomt in de ziekenhuisfactuur

Voor de inschrijving van je kind jonger dan 12 jaar:

- ⊙ elektronische identiteitskaart van de persoon bij wie het kind ten laste is bij het ziekenfonds
- ⊙ of de ISI+ kaart van het kind
- ⊙ of een attest in afwachting van de ISI+ kaart van je kind
- ⊙ of de kids-ID van het kind als je die hebt

Voor je verblijf:

- ⊙ thuismedicatie
- ⊙ slaap- en comfortabele kleding
- ⊙ persoonlijke toiletbenodigdheden (washandjes en handdoeken zijn beschikbaar)

Bereikbaarheid UZ Leuven

Op www.uzleuven.be/campus-gasthuisberg vind je alle informatie over:

- 🕒 de bereikbaarheid van campus Gasthuisberg
- 🕒 parkeren op campus Gasthuisberg

Contactgegevens

Secretariaat kindercardiologie:

- ★ tel. 016 34 38 65 (bereikbaar tussen 9 en 12 uur en tussen 14 en 16 uur)
- ★ kindercardiologie@uzleuven.be

Secretariaat cardiale heelkunde:

- ★ tel. 016 34 42 60 (bereikbaar tussen 9 en 12 uur en tussen 14 en 16 uur)
- ★ cardiale.heelkunde@uzleuven.be

Hospitalisatie kinderen A (E 345):

- ★ Tel. 016 34 58 05

Intensieve geneeskunde C (E 509)

- ★ Tel. 016 34 87 70

Sociaal werk:

- ★ inge.droesbeke@uzleuven.be

Psychologe:

- ★ ilse.decroock@uzleuven.be

© januari 2023 UZ Leuven

Overname van deze tekst en illustraties is enkel mogelijk na toestemming van de dienst communicatie UZ Leuven.

Ontwerp en realisatie

Deze tekst werd opgesteld door de dienst kindercardiologie in samenwerking met de dienst communicatie.

Je vindt deze brochure ook op www.uzleuven.be/brochure/701505.

Opmerkingen of suggesties bij deze brochure kun je bezorgen via communicatie@uzleuven.be.

Verantwoordelijke uitgever
UZ Leuven
Herestraat 49
3000 Leuven
tel. 016 33 22 11
www.uzleuven.be

 myNEXUZhealth

Raadpleeg uw medisch dossier
via nexuzhealth.com
of download de app

